

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ μελών του Συλλόγου Δ.Π.

Νικόλαος Ανδρ. Κολέζας, (Τομέας Κλασικής Φιλολογίας)
*Πινδαρικές έρευνες, οι νικητές των αθλητικών αγώνων και τα αριστοκρα-
τικά ιδεώδη της εποχής των.*

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να επισημανθούν οι βασικότεροι κατά τον Πίνδαρο άμε-
σοι παράγοντες, που ασκούν σοβαρώτατη επίδραση (λ.χ. παιδευτική, ηθική και ψυχολογική)
στη διαμόρφωση του χαρακτήρα των νέων, και γενικώτερα του ανθρώπου, η σημασία τής
φύας, τής *φύσεως*, του *γένους* και τής *οικογενείας* στην ποίηση του Πινδάρου, καθώς
επίσης να διερευνηθούν οι ηθικές αξίες και αρετές, οι οποίες, κατά τον Θηβαίο ποιητή,
πρέπει να κοσμοούν κάθε άνθρωπο, και ιδιαίτερα κάθε νέο.

Από την όλη εξέταση του θέματος προκύπτουν τα εξής: α) Κατά τον Πίνδαρο η ρω-
μαλέα σωματική διάπλαση, ο πνευματικός και ηθικός κόσμος του ανθρώπου εξαρτώνται
από τις καταβολές του, η δε παιδεία ελάχιστα επιδρά ακόμη και σ' αυτούς τους αριστο-
κράτες, οι οποίοι έχουν τις έμφυτες ικανότητες, ώστε να δεχθούν τα παιδευτικά μηνύ-
ματα μιας διδασκαλίας. Συγχρόνως όμως κρίνεται απαραίτητη για την επιτυχία ενός
προικισμένου με έμφυτες ικανότητες και αρετές ανθρώπου η εύνοια και η συμπαρά-
σταση του θεού: β) ή *άρετά* για τον Πίνδαρο αποτελεί την βασική προϋπόθεση για την
επιτυχία και ευτυχία κάθε ανθρώπου στη ζωή του, διότι αυτή καθορίζεται ως πάθος για
το *ώραίο* και το *καλό* (για κάθε τι το ευγενές, το μέγα και το λεπτόν), αυτό δε πρέπει να
συνδυασθή με την δύναμη για την πραγμάτωση αυτού του πάθους μέσα στην ίδια την
προσωπική ύπαρξη: γ) η επίγνωση της ανθρώπινης αδυναμίας μας οδηγεί στην πίστη ότι
υπάρχουν συγκεκριμένες δυνατότητες, που έχουν οι άνθρωποι, και σαφή όρια μεταξύ
θεών και ανθρώπων: *θανατά θνατοίσι πρέπει*. Με την φράση *ο χάλκεος ούρανός ούποτ'
άμβρατός αύτῳ* ο Πίνδαρος εκφράζει την αντίληψη, που οδήγησε τους αρχαίους ποιητές
στη διαπίστωση ότι ο ίδιος ο άνθρωπος, που έχει τη γνώση, έχει και την ευθύνη.
Επομένως αφού δεν είναι δυνατόν ποτέ στον άνθρωπο να ανέλθει στον ουρανό, δεν εί-
ναι και πρόπον. Η *δίκη* και η *ἀητή*, που αγρυπνούν, τιμωρούν τον άνθρωπο εκείνο, που θα
διαταράξει αυτή την ισορροπία, συντρίβοντας έτσι την ύβρη και την απρέπεια. και δ) οι
ανθρωπιστικές αξίες και αρετές, η δικαιοσύνη (θέμις, δίκη, δίκαιον, νόμος), η αλήθεια,
η φιλοξενία, η σωφροσύνη, η αιδώς, η φιλία και η αγάπη, μερικές εκ τών οποίων ο ποιη-
τής τις θεοποιεί, είναι αρετές και αξίες με τις οποίες πρέπει να εμφορούνται όλοι οι άν-
θρωποι και κυρίως οι αθλητές-νικητές των πανελληνίων αγώνων, που κατάγονται από
αριστοκρατικά γένη.

Ο Πίνδαρος υμνώντας τους νικητές της αριστοκρατικής αυτής τάξεως ήθελε να εξά-
ρει τα κοινωνικά και πολιτικά ιδανικά της αριστοκρατίας και να διατηρήσει την αίγλη,
που είχαν τα αριστοκρατικά αυτά γένη, ακόμη και στην δημοκρατική Αθήνα, και ότι οι ό-
ροι *φύα* και *φύσις* έχουν μεγάλη σημασία για τον αθλητή της εποχής του ποιητή, συν-
δυάζουν δε οι αθλητές-νικητές των γενών αυτών πνευματικά, ψυχικά και σωματικά γνω-
ρίσματα, κληροδοτούμενα από τους γονείς και τους προγόνους στους νεώτερους με
την βοήθεια πάντοτε των θεών.